

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020003

NAZWA
OBSZARU Dolina Łachy

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020003	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Łachy

1.4. Data opracowania 2002-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-07
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 czerwca 2022 r. w spr. soo Dolina Łachy (PLH020003)

Wyjaśnienia:	Zmniejszenie pow - 11.2019 r.
--------------	-------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
16.7247

Szerokość geograficzna
51.445

2.2. Powierzchnia [ha]:

958.51

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51	Dolnośląskie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			6.0		G	C	C	C	C
3260			0.1		P	C	C	B	C
6210			0.01		P	D			
6230			1.8		P	B	C	B	C
6410			47.0		G	B	C	C	B
6510			92.0		G	B	C	B	B
9170			18.0		G	C	C	C	C
91E0			51.0		G	B	C	B	B
91F0			14.0		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			r				P	M	C	B	C	C
A	1188	Bombina bombina			p				C	G	B	B	B	B
M	1337	Castor fiber			p	3	3	i	P	M	D			
I	1088	Cerambyx cerdo			p	1300	1800	adults	C	G	A	B	B	B
F	1149	Cobitis taenia			p				R	G	C	C	C	C
I	1074	Eriogaster catax			p				R	M	C	B	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	1	5	i		M	C	A	C	C
F	1145	Misgurnus fossilis			p	7	30	i	R	G	C	C	C	C
M	1324	Myotis myotis			r				P	M	C	B	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p	400	700	adults	C	G	A	B	B	B
I	6179	Phengaris nausithous			p				R	M	C	C	C	C
I	6177	Phengaris teleius			p				R	M	C	C	C	C
M	1335	Spermophilus citellus			p				P	M	C	C	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				V	G	C	C	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	32.12
N17	2.93
N19	3.79
N10	12.69
N12	48.48
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje fragment doliny rzeki Łachy (dopływu Baryczy) na długości 10 km. W międzywalu i jego najbliższym otoczeniu występują dobrze zachowane i wykształcone zbiorowiska roślinne. Teren ten jest słabo zróżnicowany, nizinny, poprzecinany siecią kanałów i cieków naturalnych. W większej części leży na terasie zalewowej, rozwiniętej wśród łagodnych pagórów morenowych. Ponad połowa obszaru stanowi zbiorowiska nizinnych łąk kośnych i pastwiska, zaś blisko 40% to zbiorowiska leśne z przewagą lasów o charakterze naturalnym. Północno-wschodnia część obszaru zajęta jest przez tereny podmokłe (olsy, turzycowiska). W części środkowej zaznacza się przewaga lasów łęgowych i grądowych. W części południowej znajdują się płaty łąk zmiennowilgotnych, wydmy śródlądowej z murawami napiaskowymi oraz łąki świeże. Od 2008 r. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody "Salamandra" we współpracy z Polskim Towarzystwem Ochrony Przyrody proNatura prowadzi w obrębie obszaru program reintrodukcji susła moręgowanego (*Spermophilus citellus*). Jeśli osiągnięte zostaną cele programu i uda się stworzyć stabilną populację gatunku w granicach ostoi, zasadnym będzie uznanie go za przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Łachy, który stanowi jedyne na Dolnym śląsku miejsce występowania susła moręgowanego. Park Podworski w Głębowicach stanowi ważną ostoję dla kozioroga dobosza *Cerambyx cerdo* i pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar obejmuje cenną mozaikę dobrze zachowanych lasów liściastych i ekstensywnie użytkowanych łąk. Obszar stanowi jedną z najważniejszych ostoi kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* i pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* na Dolnym śląsku oraz znaczącą w skali krajowej. Tereny podmokłe stanowią cenne siedliska dla płazów. Od roku 2008 obszar jest także terenem reintrodukcji susła moręgowanego *Spermophilus citellus**.

6510 Nizinne i podgórskie łąki użytkowane ekstensywnie oraz 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Znacząca część siedlisk utrzymana w stanie właściwym (FV) lub niezadowolającym (U1). Na terenie obszaru łąki kośne rozwijają się prawidłowo i w większości są objęte regularną gospodarką łąkarską. łąki zmiennowilgotne nie są regularnie użytkowane we wszystkich płatach, jednak podobnie jak łąki świeże 6510 charakteryzują się bogatym składem gatunkowym. Z tego względu oba siedliska otrzymały ocenę ogólną B (dobra).

2330 murawy śródlądowe z murawami napiaskowymi

Siedlisko posiadające bogatszy skład gatunkowy niż typowo wykształcone murawy charakteryzuje się występowaniem głównie szczytliwej siwej *Corynephorus canescens*. Występują też cenne gatunki roślin jak: kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*, sitniczka szczecinowata *Isolepis etacea*. Siedlisko w obszarze obecnie objęte jest wypasem co zapobiega nawrotom sukcesji (zarastanie olszą). Z uwagi na niewielkie izolowane wystąpienie siedliska w obszarze, zostało one ocenione z kategorią C (znacząca).

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny

Siedlisko zajmuje największą powierzchnię z siedlisk leśnych w obszarze. Siedlisko zniekształcone jest poprzez udział sosny *Pinus sylvestris* i świerka pospolitego *Picea abies* w drzewostanie i brakiem graba *Carpinus betulus*. Z tego względu nadano mu ocenę ogólną C (znacząca).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Siedlisko typowo wykształcone związane z rzeką Łachą (Graniczna Woda), jej dopływami oraz terenami o

wysokim poziomie wód gruntowych. Występuje w postaci niewielkich płatów. Charakteryzuje się występowaniem bogatej warstwy podszytu i runa. Siedlisko dobrze zachowane w obszarze - ocena ogólna B (dobra).

91F0 Łęgowe lasy dębowo świazowo - jesionowe

Siedlisko o mało zróżnicowanej strukturze pionowej z wyraźną dominacją wielowiekowego dębu szypułkowego *Quercus robur*. W obszarze zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię, jednakże stanowi ważne siedlisko dla bezkręgowców saproksylicznych - ocena ogólna C (znacząca).

1308 *Barbastella barbastellus* oraz 1324 *Myotis myotis*

Brak istotnych zimowisk dla gatunków w obszarze, obszar stanowi głównie miejsce żerowania gatunków.

Mopek - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek głównie żerujący w obszarze - ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja nieizolowana - ocena C.

Nocek duży - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: gatunek głównie żerujący w obszarze - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja nieizolowana - ocena C.

1355 wydra *Lutra lutra**

1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gatunek nieliczny, występujący na dwóch stanowiskach w obszarze ocenionych jako dobrze zachowane.

Populacja: gatunek występujący na dwóch stanowiskach w obszarze - ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena B.

1188 kumak nizinny *Bombina bombina*

Gatunek liczny występujący na kilkunastu stanowiskach w obszarze, zwiany z niewielkimi oczkami wodnymi i starorzeczami.

Populacja: gatunek występujący na kilkunastu stanowiskach w obszarze - ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena B.

6177 modraszek telejus *Phengaris teleus* (= 1059, *Maculinea teleus*) i 6179 modraszek nausitous *Phengaris nausithous* (= 1061, *Maculinea nausithous*)

Niewielka populacje gatunków w obszarze związane z użytkowanymi wilgotnymi łąkami w mozaice łąk świeżych poprzecinanych rowami melioracyjnymi.

6177 modraszek telejus - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: niewielka populacja występująca na pojedynczym stanowisku - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena C.

6179 modraszek nausitous - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: niewielka populacja występująca na pojedynczym stanowisku - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena C.

1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita* i 1088 kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*

Najliczniejsze gatunki w obszarze: pachnica dębowa stwierdzona na 68 stanowiskach, natomiast kozioróg dębosz został stwierdzony na 169 stanowiskach. Najważniejszą ostoją dla gatunków w obszarze jest Podworski Park w Głębowicach, w którym występują kilkusetletnie dęby.

1084 pachnica dębowa - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek bardzo liczny stwierdzony na 68 stanowiskach - ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja nieizolowana - ocena B.

1088 kozioróg dębosz - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek bardzo liczny stwierdzony na 169 stanowiskach - ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja nieizolowana - ocena B.

1074 barczatka kataks *Eriogaster catax*

Populacja: Pojedyncze stanowiska gatunku w obszarze związane z zaroślami tarniny występującymi w krajobrazie rolniczym - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II elementy dobrze zachowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena C.

1149 koza *Cobitis taenia* i 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*

Gatunki występujące w obszarze w górnym odcinku Łachy (Graniczna Woda) i jej dopływach. Z uwagi na fakt, iż w cieku obserwuje się bardzo niskie stany wód populacje obu gatunków określić można jako nieliczną, stąd ocena ogólna (C).

1149 koza - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: pojedyncze osobniki w obszarze - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena C.

1145 piskorz - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: w obszarze stwierdzono występowanie kilkudziesięciu osobników - ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: populacja izolowana - ocena C.

1134 różanka *Rhodeus sericeus amarus* (= 5339, *Rhodeus amarus*)*

Na etapie prac terenowych prowadzonych w ramach opracowywanego planu zadań ochronnych dla obszaru nie potwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych: 3260* nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosienniczników *Ranunculus fluitans*, 6120* ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, 6230* górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, 9190* kwaśne dąbrowy. Na etapie obowiązywania planu zadań ochronnych zweryfikowane zostaną informacje na temat występowania powyższych siedlisk w obszarze.

* UWAGA: Siedlisko/gatunek czeka na akceptację zmiany statusu przez Komisję Europejską. Wiążące zapisy co do kwalifikacji jako przedmiot ochrony znajdują się w punktach 3.1 i 3.2

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	J03.01		i
M	A07		b
M	A08		i
M	A11		b
H	K02		i
M	I02		i
L	J02.15		b
H	A02		i
L	G05.04		i
H	B02.04		i
H	G05.06		i
M	H01		b
M	A05.01		o
L	I01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Bobrowicz G., Konieczny K. 1996. Dendroflora parku podworskiego w Głębowicach. Msc. Bobrowicz G., Konieczny K. 1999. Waloryzacja przyrodnicza gminy Wińsko na potrzeby miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego. PTPP pro Natura, Wrocław. Msc. Bobrowicz G., Konieczny K. 2000. Osobliwości przyrodnicze gminy Wińsko i propozycje ich ochrony. Chrońmy Przyr. Ojcz. 56,4: 5-31. Dajdok Z., Kącki Z. 1999. Inwentaryzacja botaniczna kompleksu łąkowego Ruskie Łąki. PTPP pro Natura, Wrocław. Msc. GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT Konieczny K. 1999. Inwentaryzacja zoologiczna kompleksu łąkowego Ruskie Łąki. PTPP pro Natura, Wrocław. Msc. Konieczny K. 2001. Dolina Łachy. W: Ochrona przyrody w praktyce. Pro Natura, Wrocław. Macicka-Pawlik T. 2000. Geobotaniczna waloryzacja Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie. Acta Univ. Wratislaviensis, Prace Bot. 2264, 78: 75-105. Mytych K. 2001. Motyle dzienne i ich wybiórczość środowiskowa w krajobrazie rolniczo-leśnym w okolicach Głębowic (powiat Wołów). LO Wołów. Msc.

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska plac Powstańców Warszawy 1 50-153 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 października 2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łachy PLH020003 Link: https://edzienniki.duw.pl/legalact/2013/5582/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020003

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--